

the happy ending

Na negen dagen Kamp Zeist wordt Padar overgebracht naar detentiecentrum Schiphol-Oost. Daar beginnen de IND-verhoren voor zijn herhaald asielverzoek. Padar geeft aan dat er nieuwe documenten zijn, papieren van het Afghaanse onderwijsministerie, en dat de legalisatie ervan door het consulaat wordt ondersteund. De advocate ontdekt dat er een oud-studiegenoot van haar bij datzelfde consulaat is komen werken. Samen met hem weet ze vaart te zetten achter het gedoe met verklaringen en stempels. Tegelijkertijd doet oom Aaron zijn best bij de autoriteiten in Kabul. Het lukt.

Net op tijd arriveert het onderwijspapier. Met stempels. Bashir en oom Aaron halen het op bij het consulaat en brengen het naar het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. Het ministerie werkt mee.

De MND ziet geen redenen Padar nog langer vast te houden. Hij komt thuis.

We vieren een voorzichtig feestje, mevrouw Levanti komt, allerlei familieleden en vrienden komen. Padar heeft zijn snor helemaal niet afgeschoren. ‘*Batzjem*,’ zegt hij, ‘waarom zou ik dat nou toch doen?’

Ik omhels hem. En ik geef hem een kus.

De uitvoering van *Strippenkaart* is een groot succes. Zelfs de burgemeester komt kijken. Ik heb er een ander einde aan geschreven en ik gebruik het filmpje dat ik in de politieauto heb gemaakt. Na afloop spreekt mevrouw Levanti ons allemaal toe, en ikzelf spreek haar toe. We weten van verlegenheid niet waar we moeten kijken, en we krijgen nog een keer applaus en veel te veel bloemen.

Bashir slaat me hard op mijn schouders. En daarna staat hij Raed op zijn schouders. Ik heb Bashir maar niet verteld over Yu-

liya en Raed. Het is trouwens alweer uit tussen die twee.

Raed haalt me’s ochtends niet meer op, maar we werken in de zomervakantie gewoon weer samen bij het Hongaarse restaurant.

Yuliya slaagt voor haar eindexamen. Ik zie haar nog maar zelden in de stad, ze gaat geloof ik fysiotherapie studeren. In Groningen.

Ik ontmoet andere meisjes. Twee Nederlandse, en verdorie, toch een Afghaanse.

Ik maak de havo af. Daarna doe ik vwo, versneld. Ik word aangenomen op de filmacademie. Eerst ben ik nog van plan om *Strippenkaart* te gaan verfilmen, maar uiteindelijk wil ik andere verhalen vertellen. Verhalen die niet zoveel met mezelf te maken hebben.

We verhuizen, de gemeente helpt ons aan een grotere flat.

Bashir maakt zijn eerste Canadese reis.

Mevrouw Levanti werkt nog drie jaar op mijn oude school. Dan neemt ze een jaartje vrij. Ze vliegt naar Australië, ze grapt drie maanden op bezoek bij haar zus.

Samen met onze advocate proberen we ons egelbroertje naar Nederland te krijgen. Het duurt lang, maar mevrouw Hulsebosch zegt dat het gaat lukken. De nieuwe regering maakt dit soort zaken iets gemakkelijker. Bovendien is er, vlak na de dag dat wij een status kregen, een generaal pardon voor een grote groep asielzoekers ingevoerd, waardoor allerlei mensen die we kennen eindelijk zeker weten dat ze mogen blijven.

En ten slotte schrijf ik een paar brieven. In het Dari. Ik vraag aan kennissen van kennissen of ze die brieven in Kabul bij verschillende huizen kunnen bezorgen. Bovendien bel ik dus toch met Vluchtelingenwerk. En dan komt de dag dat ik de inbox van mijn hotmailaccount controleer. En dat er een mail is. Subject: *Faisal says hi*.

the alternative ending

Na negen dagen Kamp Zeist wordt Padar overgebracht naar detentiecentrum Schiphol-Oost. Daar beginnen de IND-verhoren voor zijn herhaald asielverzoek. Padar geeft aan dat er nieuwe documenten zijn, papieren van het Afghaanse onderwijsministerie, en dat de legalisatie ervan door het consulaat wordt ondersteund. De IND is niet onder de indruk van ons bewijsmateriaal en wijst Padars asielaanvraag opnieuw af.

De advocate vindt dat er geen grond is om in beroep te gaan. We zoeken een andere advocaat, maar ook met hem verliezen we onze rechtszaak.

Het Europees Hof? Dat heeft geen zin.

Er komt een nieuwe regering, maar het generaal pardon dat voor een grote groep asielzoekers wordt afgekondigd geldt niet voor ons: we zijn te laat naar Nederland gekomen. Padar is een tijdtje vrijgelaten, maar hij wordt opnieuw vastgezet. We moeten het land verlaten, maar het Afghaanse consulaat werkt niet mee aan het verstrekken van reisdocumenten. Weer wordt Padar vrijgelaten, geklinkerd, op straat gezet. Wij trekken uit voorzorg, om niet weer verraden te worden, in bij Tashmir en zijn vrouw.

Ik zit in mijn eindexamenjaar, maar ik kan me niet concentreren. Ik weet ook niet zo goed waarom ik hoge cijfers zou moeten halen. Om gedwongen deportatie naar Kabul te ontlopen proberen we naar Canada te komen.

We weten nog niet of het lukt.

En het huis waarin ze droomden had niet

*alleen die leamer helena had een kast
met dord'tjes, die dord'tjes waren op de
kast een dag uit mijn deuren van zico,
haar er mocht ook een tuin met rozen en zya
en een dakkraag die 's nachts de sterren*

kun bekijken

*en in de maandte ruimte -ten vijf huizen
moest één hand dan helemaal uit pijn-
deuk gestaan -
jas, een projectieschermer, groot en
rechthoekig,
en heeft heel
uit.*